

Päevaleht

Nr. 52

Teisipäeval, 21. veebruaril 1939

HINNATA KAASANDED
PILKE JA NALJALEHT „KRATT“ JA
KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetust ja tellimusi: Pikk tän. 2. Kõrre avatud ärip.
kl. 9—18 ja pühapäev. kl. 6—7 p. l. (kl. 18—19) Arhiivatus- kōne-
tunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht“ Tallinn postkasti 433.

Kodukeskjaam nr. 428-83.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 7

Ilmub 7 korda nädalas

TELLIMISHINNAD
1 kuu postiga 1 kroon 80 senti.
2 kuud „ 3 „ 60 „
3 kuud „ 5 „ 80 „
Ule 3 kuu korraga tellides iga
järeneva kuu eest 1 kr. 50 s.
Välismaale 4 kr. kuus.
Kulutus- hinnad: kuulutuste küljel
ja teksti sees 17 senti mm vee-
ruum. Kuulutuste k-
kuni Kr. 3.— poolte hinnaga. Kuulutuste k-
Kuulutusi võetakse vastu äripäevadel kl.
6—7 p. l. (kl. 18—
Tarvitamata jäänud käsikirja alal ei hoita. N-
vastav postmark on liian

HELIO

Kes näinud,
see kiidab!

Hans H. Zerletti suur naerupomm.

Armunud seikleja

Paris ja Nizza on seiklusrohk-
e, üllatava ja äärmiselt keeruka
magus-häbemata armastuslo-
tegevusvõlli. Südamustik on elav ja
aetakse niivõrd sasti, et see paneb
vaataja tahtmatult südamest
naerma.

Peaosis Olga Čehhova
ja Paul Klinger.

Lisaks: SUUREJOONELINE MOO-
DIDE REVUU VÄRVIDES

GLORIA-PALACE

Neil päevil

kõigi aegade monumentaalsemaid
higilfilme

KARTAAGO LAHING

Film on SAKSA KEELES!

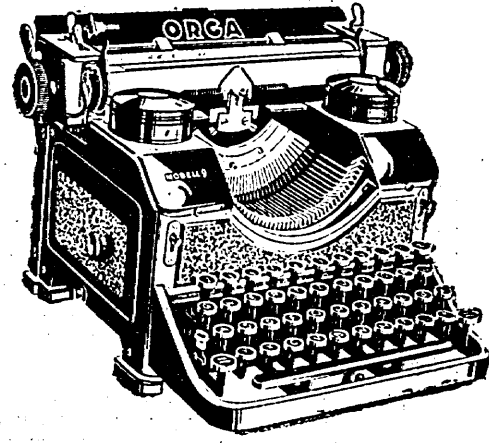
Uletab tummfilmi-ajastu parima
„Ben Hur“ oma lavastuse suurusega
ja kaaskiskuva süguga.

Elevantide rünnakud,
ratsaväe pealetungid,
jalaväe võitlused,
murevöö operatsioonid.

Selle filmi valmistamisel o-
ld tegevuses:

12,000 inimest!
4 rügementi jalaväge!
2 rügementi ratsaväge!
20 sõjagaleeri 3000 madrusaga!
4000 hobust!
60 elevanti!
224,468 meetrilisest filmilindist kris-
talliseerus teos, millele pole sarnast!

Viimane saavutus kontorikirjutusmasinate alal
Royal Schreibmaschinen 9. m. b. H.

Kantsleikirjutusmasin kohverkirjutusmasina hinnaga!
Peaesindus ja ladu Eestis: **O.-Ü. SYSTEMA**, Tallinn, tele...

KIRILIN

lugejate poolt ristit

Sisus rikkalikult kriminaal- ja armastus-
ning naljapilte, humoreske jne. Järeneva p-
saladus. Ajusportlastele on 2 lehekülge
illustratsioone ja värvitruks pilt, mis tee-
divaks. Käepärane kaust — tore kaas.
lata, vaid mitmeks päevaks lugeda!

Müügil kõikjal. 100 lk. Hinn...

Tellides saate 2 nr. tasuta!

Aastaks maksab „KIRILIN“ postiga Kr. 2.50, 9 kuuks Kr. 2.—, poola-
kuuks 75 senti. Tellida saate igast postiasutusest.

Kino SK ANDIA

Meie järjekordne-suurfilm! Kuulus näitlejanna PAULA WESSELY meelejäävas filmis

ELUPEEGEL

Elamusrikas kaaskiskuv ning tõetruu dramaatiline filmiteos. PAULA
WESSELY ilmus selles filmis (üks ja hingestatud naisena) teoses, mis kõneleb
ise enese eest. GEZA V. BOLVARY lavastus.

Kaastegevad: ATTILA HÖRBERGER, PETER PETERSEN. Lisaks mitmekesised lühifilmid.

KINO MARS

Jeanette Mac Donald ja Allan Jones

erakordselt viisrikas romantilises suurteoses

„Senjorita.“

Ohvitseride kõrgendusi vabariigi aastapäevaks

Kol. A. Traksmäe kindralmajoriks, 11 kol.-ltn. kolonellideks, 17 majorit
kol.-leitnantideks

Kogusummas said ülendust 223 ohvitseri sõjaväest ja
kaitseliidust

Vab. presidendi käskkirjaga relvastatud
jõududele kõrgendatakse arvates 24. veebr.
s. a. järgmised ohvitserid nende aukraa-
dides:

Kol. August Traksmäe, sõjalise kasvatus-
e instituudi juhataja Tartu ülikoolis ja end. saadik Mosk-
vas, kindral-majoriks (VR 1/3, 11/3).

Kolonel-leitnandid — kolone-
l-ideks: Vilhelm-Richard Kohal, Herbert-Voldemar
Raidna VR 11/3, Johannes Remmel VR 11/2 ja 3,
Eduard-Kristjan Melts VR 1/3, Johann Paul, Vil-
lem Saarsen, Karl Tiits VR 11-3, Elias (11ja) Ka-
sak, Herbert-Felix Gräbbi, Artur-Johannes Laats
VR 1/3, Peeter Asmus VR 11/2 ja 3.

Admin. kolonelleitnandid med. —
adm. kolonellideks med.: Julius Bartels
ja Gustav-Korrad-Ernst Michelson.

Majorid — kolonelleitnantideks:
Voldemar-Otto Aaviste VR 11/3, Enn Urbalu,
Evald Ein, Johann-Heinrich Mäe, Richard-Johannes
Aks VR 1/3, Rudolf-Johannes Lints VR 1/3, Alek-
sander-Robert Tilgre VR 1/3, 11/3, Herman-Hans-
Joachim Stokkebi VR 11/3, Jüri Leek, Allo Koik VR
1/3, Johannes Reinola, Eduard Marguste VR 11/3,
Otto Kivima, Hugo Jaanson, Rudolf Vaharo VR 1/3,
Hugo Ploomipuu, Juhan Labidas.

Kaptenid — majoriteks: Hans Kaasik,
Mihail Väll, Gustav-August Sepp, Voldo Teetsmann,
Voldemar Kuldvere, Rudolf Veidebach, Eduard
Kesk, Edgar-Georg-Vilhelm Pödra (al. Fedra),
Hendrik Lugever, Vilhelm Vaga, Aleksander Jür-
gen, Karl Pavel VR 11/3, Valter Proosa, Jaan Ja-
gund, Ferdinand Lindeman, Valdo Veske, Karl
Tuvikene, Richard Ruchbach (Ruhach), Johan Pool,
Kaarel Parissalu, Konstantin Pajuste, Pärtel Sal-
mar, August Evert, Mikkel Marsoo, Otto Nurm-
berg VR 11/3, Ferdinand-Julius Silmann, Jaan Soe,
Gustav Simmo VR 1/3, 11/3, Ralph-Aleksander
Kolga, Edmund-Roland Rokk, Aleksander Kopvil-
lem, Voldemar-Arthur-Paul Andresen, August Kit-
sapa, Elmar Adof.

Vanemleitnandid — kaptenmajori-
teks: Juhan Jansen VR 11/3, Kurt-Romualt Pres.
Kapten jur. — majoriks jur.: Herman
Treffeldt.

Admin. kapten med. — admin. majo-
riks med.: Konstantin Tamm.

Leitnandid — kapteniteks: Ludvig
Saar, Voldemar Loodla, Karl-Eduard Talpak, Juho
Taimre, Hans-Erich Tekkel, Georg Mikk, Meinhard
Leetmaa, Hugo Okasmaa, Voldemar-August Veel-
maa, Gustav-Aleksander Jakobson, Aleksander Aare-
mäe, Oskar Ojasalu, Maks Tenaer, Juhan Jaansoo,
Valdik Pringi, Richard Aavik, Hermann Elvistu,
Roland-Ferdinand Veski, Karl-Robert Kiviväli, Hein-

Kindral-major A. Traksmäe.

rich Kütt, Juhan Määr, Hugo Siim, Elmar Käs,
Johannes Teras. Otto Särgava, Hugo Möttus, Vol-
demar Palusoo, Aarne Kasesalu, Richard Riitsaar,
August Tiivel, August-Johannes Ounas, Jaan Nor-
met, Voldemar Mikk, Erich-Johannes Mattheus, Vello
Rikand, Kustav Maripuu, Eduard Alt, Arthur Vä-
ram, Otto Joost, Erich-Aleksander Argus, Arnold
Nero, Martin Susi, Olev Üun, Johannes-Alfred Unt,
Vladimir Tiit, Ernst-Eduard Baumann, Oskar Pirbe,
Valter-Johannes Reili, Hans Ratas, Elmar Reeb.

Leitnandid — vanemleitnantideks:
Verner Puurand (end. Puurmann), Richard-Johan-
nes Kokk, Eduard Jaanson, Karl Iman, Oskar Vald-
re, Villem-Endel Kirotar.

Nooremleitnant — leitnantideks: Mar-
tin-Voldemar Söster.

Nooremleitnant med. — leitnantideks
med.: Georg-August Kull.

Admin. nooremleitnant farm. —
admin. leitnantideks farm.: Abel Pihu.

Lipnikud — nooremleitnantideks:
Evald-Michel Munak, Ott Ambur, Aleksi Nõu,
Valdu Rannik, Roman-Alfred Pavel, Peeter Kütt,
Boris Lomp, Viktor Koop, Evald Jaagus, Karl-
Eduard Kiisla, Alfred-Immanuel Rodi, Rein Kindsi-
raud, Kaarel Kurs, Enn Are, Ants-Kann, Paul

Ilmus veebruarikuu

„Laste Rõõm“

Selles nr-is jätkub ilus jutt „VEN-
NAKE JA OKEE“. Nüüd loeme,
kuidas saavad tädid ja vaim-
Minniga ja kuidas Kiti ning Bobi
neid vastu võtavad.

Peeter-Jaan Puusik pajatab lõ-
bustaval viisil omatehtud „MUMP-
SIST“.

Herman Foelschilt on ilus jutt
„VASTLAKUKLIST“. Tütu tahtis
emale kinkida vastlakukli, aga väike-
vend sõi selle ära...

Valter Rõudelt on lugu „VÄIKE-
SEST OHAKALINNUST“. Kes oli
kartlik, kelle käsi käis aga siiski pa-
remini kui ta julgema seltsimehe oma.

Pealeselle palju lasterõõmlaste
eneste kaastööd nihasti sõnas kui
pildis, lasterõõmlaste ja teisi pilti,
mis on väga huvitavad, nagu „Laste
Rõõmus“ ikka.

Palju huvi peaks äratama AUHIN-
DADEGA PEAMURDMISÜLES-
ANNE, kus valesti joonistatud pildis
tuleb avastada vead.

„LASTE RÕÕM“ on meie loeta-
vaim lasteajakiri.

„LASTE RÕÕM“ ilmub kord kuus.

„LASTE RÕÕMU“ tellimisi võta-
vad vastu kõik vabariigi postiasutu-
sed, „Päevaleht“ esindajad ja peagu
kõigi algkoolide juhatajad.

„LASTE RÕÕMU“ tellimishind on
aastas 3 krooni, poolaastas 1 kr.
50 s., veebruarisaast 75 s. Üksik-
number 25 s.

Maitla, Jaak-Eduard Kõresaar, Paul Reitel, Johan-
nes Välia, Harald-Leonhard Maidro, Rudolf-Alfred
Bruus, Rudolf Soodla, Valentin Mihkur, Gunnar-
Martin Müürisep, Kalle Laik, Arvid Tars, Arnold
Kiple, Voldemar-Heinrich Saard, Raimund Saariste,
Erik Haabjäär (end. Haaband), Arvid Kask, Jo-
hannes Talvi, Ilmar Ambre (end. Amberg), Louis
Räago, Karl-Rolf Jürisoo, Harry Rannap, Arved
Laane, Feliks Tamme, Enn Mäevere, Albert Tikas,
Arseni Korp, Aleksander Teder, Martin Hunt.

KAITSELIIDUS KINDLA KUUPALGATA
AMETIKOHTADEL TEENIVAD.

Leitnandid — kapteniteks: Jaan Palo,
Julius Raev.

Nooremleitnandid — leitnantideks:
Märt Maavere, Endel Toome, Jüri Aarne, Hans
Mihkelson.

Lipnikud — nooremleitnantideks:
Julius Eerne, Arnold Männiko, August Raidma,
Voldemar Juurma, Elmar Eper, Viktor Raig, Au-
gust Karuse, Edmund Must, Paul Sester, Jaak
Annus, Rein Eskel, Eduard-Vilhelm Kurrik, Erik
Läänsuu, Arnold Niitme, Herbert-Alexander Poo-
mann, Juhan Sutt, Alfred Veinla, Juhan Kesamaa,
Heinrich-Johannes Linde, Arthur Haas, Albert Jõ-
gis, Alexander Kimmel, Johannes-Leopold Kurn,

Alfred Kuusik, Hardy-Esgad Lange, Herbert Nugis,
Vohrat Pirand, Leonhard Praks, Antoni Pärtel,
Ilmar Tõnissoo, Julius Ungur (Ungur), Jaan Ra-
jari, Artur Raudla, Aksel Toome.

RESERVIST.

Lipnikud — nooremleitnantideks:
Evald-Friedrich Keskaik, Voldemar Prins, Ernst
Anton, Kaarel-Ferdinand Laani, Voldemar Tru-
berg, Osvald Kässik, Siegfried Etervik, Heino Kes-
küll, August Koppa, Aldo-Robert Lattik, Vello
Toome, Oskar Vaikmäe.

Suurbaar „EURO“
VIRU 24

ON ODAV JA HEA
EINETAMISE KOHT

RAHVUSLIKUD
TOIDUD. MU-
NAL JA

Restoran - Kohvik - Baar

O. K.

Tuuküllane vastlaõhtu.

Seajalad Piliid.

Öölokaal

KABAREE: Esinevad suure eduga Eesti parim
stepp-tantsupaar IRENE ja RUDY esitavad
originaal „Lambeth Walk“, sisters „Fawori“

Muusika kella 8 peale.

Uudispaalad Eesti autoritelt.

Juk. Holsti juhatusel.

Tähelepanu!

Seega teatan oma lgp. ostjaskonnale, et
olen oma

pudu-, pesu-, koetud kaupade-, valmis-

kleitide-, hommiku ja rannamantlite- ja

lastetarveteüri

üle viinud

Estonia alt nr. 7

Estonia alla nr. 2.

Teatan ühtlasi, et on saadaval suures
valikus igasug. kleidid-, pesu-, puuvilla- j. t.
riidekaupu.

Lahket külastamist ka edaspidi paludes,
jään suurima lugupidamisega

G. HORSTMAN

KINOTEATER

Diana

Kopli tän. 8, uues majas.
telef. 414-46

Võluva häälega DEANNA DURBIN ja H

viisrikas filmis:

„VALLATU GLORY“

Lõbus naer, haarav sisu. terve or

II. NOORED TALENDID. Parim Nõ

raas
A
a ilus: ro-
rajooni-
väljamaks
ilt. „30/
Kõnet. 3—5 p.
Eesti
ja nõrkade jä-
algatoolitama üld-
Ameerika 1—4,

„Kivid saavad elavaks...”

Vabariigi president vabadussõja mälestusmärgi püstitamise komitee ülesannetest. Täiendati peakomitee koosseisu ja suurendati juhatusliikmete arvu

Peasekretäriks minister A. Oidermaa, sekretäriks propagandatalituse abijuhataja K. Kadak

Komitee koosolekult.

Keskel istub komitee auesimees president K. Päts. Tema paremal käel auesimees kindr. J. Laidoner, vasakul käel abiesimees peamin. K. Eenpalu. Vasemal ja paremal komitee liikmed — ministrid j. t. Keskel kõneleb min. A. Oidermaa.

Vabariigi president Vabadussõja üleriikliku monumenti püstitamise peakomitee auesimehena oli kutsunud peakomitee esimese koosoleku kokku esmaspäevaks kella 12-ks. Koosolek leidis aset Toompea lossi valges saalis.

Peale vabariigi presidendi K. Pätsi võtsid koosolekust osa sõjavägede ülemjuhataja kindr. J. Laidoner (esimees), peaminister K. Eenpalu (abiesimees), riiginõukogu esimees M. Pung (aseesimees) ja peakomitee liikmed, kes seaduse järele sellesse kuuluvad.

Peakomitee koosoleku avas ja juhatas vabariigi president, kes pöördus järgmistele sõnadega koosolejate poole.

„Austatud peakomitee liikmed! Riigi seadusandlike asutuste poolt vastuvõetud seaduse tähtsusele tänan teid, kes olete tähtsustanud Vabadussõja mälestusmärgi ehitamiseks loodud komitee esimesele koosolekule. Enne, kui asume päevakorra juure, lubage mul paar sõna öelda selle ülesande kohta, mille peame teostama meie riigi ja rahva ees.

Meie Vabadussõda on meie rahva elus nii suure tähendusega olnud, et võime öelda — kogu meie ajaloos ei leidu teist nii tähtsat monumenti, mis oleks nii sügavalt jälgitud Eesti rahva saatuse teel. Ma ütlesin rohkem:

Eesti Vabadussõda on õigupoolest ka suureks mõjutajaks olnud kõigi Balti riikide iseseisvuse saavutamisel.

Kui lähemalt tutvume Eesti riigi tunnustamislooga pärast maailmasõda, siis näeme, et seal oli väga mitmesuguseid kavatsusi ja tahtmisi olemas, aga üheks kõige raskemaks punktiks kõlde nende kavatsuste juures oli, et kuidagi viisi ei saanud need, kes rahvaste ja riikide saatust pidid otsustama, selgusele, kuidas Eesti tagasi viia endiesse alluvusse olukorda. Ilmus ikka ja jälle, et Eesti-aga ei saa seda kuidagi viisi teha, sest ta on nüüd, et ta on jaurikalt vaenlaste vastu võidelnud ja võitjaks jäänud. Ja kui eestlastega ei saanud ni toimida, siis teiste rahvaste saatuse otsustamisel tuli sama arvesse võtta. Nii et me olime õigupoolest need, kes sõja tagajärge ja kõigi Balti riikide iseseisvuse saavutamist mõjutasid.

Meie rahvas on seda ka instinktiivselt tunnustanud, kui meil kodumaa ringi liigume, siis näeme, et peaaegu igas kihelkonnas on üsna auväärt mälestusmärgid püstitatud rahva enda algatusel nende augs, kes Vabadussõjas oma elu on jättnud.

Aimult seni on kõikidest maha jätnud meie pealinn.

Ma ei tahaks sellega öelda, et siin see mõte ei oleks vastukaja leidnud, vaid siin on raskustega tegemist. Kui mälestusmärgi püstitada, siis peab see ni toimuma, et see oleks kogu maa ja rahva poolt ehitatud ja püstitatud, et ta oleks kõige väärtuslikum ja et selle ehitamisest kogu rahvas osa võtaks nii, et võidaks öelda: see arusaamine on tekkinud rahvas.

Meie ei ole ni kaugele saanud kui lõunapoolne naaber Läti, kus nende pealinnas tsemntumisele on püstitatud auväärt mälestusmärk, mis on augs kogu riigile ja rahvale. Tahaksin loota, et nüüd, kus seadusandlik kogu on vastu võtnud seaduse, millega kogu rahvas kutsutakse tööle ja kaasa aitama aasamba püstitamiseks, et meil korda läheb riigi 25. aastajaubelipäevaks oma pealinnas kaunistada Vabadussõja mälestusmärgiga, mis kogu rahvale augs oleks.

Muidugi on meil raskusi ära võtta, aga ma tuletaksin meele vanade roomlaste ütlist, et „Concordia res parvae crescit“ — üksmeelega kasvatakse väikestest asjadest suured. Ja ma arvan, et kui meie selle töö juure asume täie teadmisega, et see on rahvuslik ülesanne, et saame endile mälestusmärgi uuel hoidlul, meie rahva ärkamisel raskust unust. Et saame selle mälestusmärgi seadmise puhul, mis on tõstnud meie rahva kurvast minevikust olukorda, kus teiste rahvaste kõrval meie tunda, et

meie ei ole oma riiklikku ja rahvuslikku iseseisvust saanud kauplemise teel rohkem.

helise laua taga diplomaatiliselt võttega,

vaid kui meil oma riik on, siis on ta seda seepärast, et meie rahvas on rasketel momentidel aru saanud, et tuleb omal jõul oma riiki luua, teda kaitsta ja üles ehitada. Et meil on ohvrimeelseid sõdureid ja juhte olnud, kes on suure sõjaväe vastu osanud olukorda nii seada, et meil oli võimalik oma riiki tekitada.

Kui asume tööle, siis loodan, et meie saame kõikidest neist küsimustest üle, mis siiani on lahkelisid tekitanud, see on koha, kuju, kulude ja ka nende küsimuste suhtes, mis käesoleva kavatsusega kaugele on seotud. Kui läheme sellest, et see on kogu meie rahva auktisimus,

et siin ei ole tegemist väikese kihtkonnaga huviga, sest ega meie ei saa mälestusmärgi üksikutele isikutele, vaid oma rahva kõige paremate poegade mälestuseks; nende vägitööde mälestuseks, mis on võimaldanud vabalt meil elada, liikuda ja kasvada, siis see näitab, et suudame ka nüüd vaba rahvana öelda, et oleme väärt seda, mida need kangelased meile oma verega kätte on võidelnud.

Loodan, et tahame tööd algatada nii, et suudame oma rahvast kaasa tõmmata ja et ajal, kus see meil praegu parem on, ohvrimeelse mõtte ei saaks midagi ette heita. Usun, et suure kogu ühisel tegevusel meie teesti võime oma riigi 25. aasta päevaks suure rõõmuga avada mälestusmärgi, mis meie rahva kõige uhkemat ajajärku meile tuletab tulevastele põlvkondadele, ajajärku, kus rahvas kindla tahtega on loonud oma riigi.

Nende sõnadega vabariigi president avas koosoleku ja palus asuda päevakorra juure.

Päevakorra kohaselt tuli asuda

peakomitee täiendamisele.

Minister A. Oidermaa andis siin lähemaid selgusi. Peakomitee koosseisu võib laiendada. Juba seadusega kindlaksmääratud esindajate kõrval peakomitee koosseisu kuuluvad üleriiklikkude organisatsioonide esimehed, kui vastav organisatsioon on peakomitee sellekohase otsusega kutsutud osa võtma peakomitee tööst. Peakomitee võib kutsuda oma koosseisu liikmeteks ja auväärt kodanikke liikme õigusega, eriti neid, kel teenid Vabadussõjas või riiklikus ülesehitamistöös pärast Vabadussõda.

A. Oidermaa teeb ühtlasi vastava ettepaneku kutsuda peakomiteesse järgmistele keskkorralduslooni juhid: Eesti Linnade Liit, Eesti Maomavalitsuste Liit, Isamaaliit, Eesti Haridusliit, Eesti Naiste Liit, Eesti Maamiste Keskselts, Ülemaaline E. Noorsoo Ühendus, Eesti Õpetajate Liit, Eesti Tuletõrje Liit, Eesti Lauljate Liit, Eesti Spordi Keskkliit, Eesti Ajakirjanike Liit, Üleriiklik Kaupmeeste Keskkliit, Eesti Haigekassade Liit, Eesti Ühistegelise Liit, Põllumajandusliku Ühistevõrgu Keskkliit, Eestimaa Tööstusühingute Liit, Ülemaaline Maanoorte Ühendus, Tartu ja Tallinna üliõpilaskonnad, Noorte Meeste Kristlikkude Ühingute Liit, Noorte Naiste Kristlikkude Ühingute Liit, Naiskodumaitse, Noorkodakad, Skaudid, Saksa kultuurvalitsus, Juudi kultuurvalitsus, Vabrikantide Ühisus, Tallinna Pandkade Ühing.

Edasi minister A. Oidermaa teeb ettepaneku kutsuda veel järgmised isikud peakomitee koosseisu: Vene rahvussekretär, Rootsi rahvussekretär, „Uus Eesti“ peatoimetaja H. Kukke, „Päevalehe“ peitoimetaja H. Tammer, „Rahvalehe“ peitoimetaja E. Laaman ja „Postimehe“ peitoimetaja J. Kitsberg.

Peaminister K. Eenpalu täiendab, et minister A. Oidermaa ettepaneku vastuvõtmise ei tähenda peakomitee koosseisu lõplikku koostamist. Kui ka juhatus on moodustatud ja küsimuse kohta on nõu pidanud, võib veel uusi ettepanekuid tulla.

Minister A. Oidermaa peakomitee täiendamise ettepanek võetakse vastu.

Edasi on päevakorras

peakomitee juhatusel valimine.

Siin on samuti, nagu eelmise punkti juures — üks osa juhatusel liikmeid on seadusega määratud, teised koostatakse juure peakomitee valikul.

Minister A. Oidermaa teeb ettepaneku valida peakomitee juhatusel lisaks veel järgmised isikud: kaitseliidu ülem kindral Orasmaa, Maomavalitsuste Liidu esimees H. Lauri, Linnaomavalitsuste Liit

du esimees A. Uesson, põllutöökoja esimees A. Jürima, kaubandus-tööstuskoja esimees J. Puhk, Tallinna ülemlinnaapea kindral J. Soos, Tallinna garnisoni ülem kindral H. Brede, tehnikaliikooli rektor prof. P. Kogerman, teedeminister N. Viitak.

Peaminister K. Eenpalu täiendab, et juure: Eelmise ettepanekuga on arvestatud, et juhatusel liikmed oleksid Tallinnast; paneb ette üheks juhatusel liikmeks valida minister A. Oidermaa. Mõlemad ettepanekud võetakse hääletamisega vastu. See on juhatusel esialgne koosseis. Seaduse kohaselt võib juhatusel veelgi täiendada.

Edasi minister A. Oidermaa ettepanekul lahendatakse paar vormilist asja.

Minister A. Oidermaa täiendab veel

1000 edaspidise käigu kohta:

Seadus määrab ära, kuidas moodustub peakomitee. Meil on tähtis, et 1000 ilma ajaviimata edasi läheks, muidu läheb aega kaotsi. Kohapealsete komiteede tegevus on seadusega päris selgesti fikseeritud. Puhttehnilisest küljest ei saa aga tänna anda juhtnööre, see teostatakse pisut hiljem. Esimene ülesanne oleks komiteede kujundamine kohal maa- ja linnakomiteed ning ja linna- ja maakomiteed, juhtnööride järele ka vallakomiteed asutamine.

Vahepeal võetakse peakomitee liikmete poolsona,

missugused ülesanded esirinda tõsta.

Mõned arvavad, et tuleb esijoones kuulutada vabadusmonumendi kavandi võistlus, see olevat esmajärguline ülesanne, muidu ei saavat annetus, hakata koguma monumenti heaks. Teiselt poolt tähendatakse, et ei saaks ni kategooriliselt seisukohti üles seada. Aega on vähe ja oleks vist praktilisem, kui alustatakse kaht asja korraga — rahakogumist ja paralleelselt ka mälestusmärgi projekti murest. Juhitakse tähelepanu veel sellele, et annustega kogumine peaks toimuma tingimata mõne uudema viisi kohaselt. Meil korjatakse liig palju ja see on rahva ära tüüdanud. Seda süsteemi, kuidas annustusi koguda, peaksid kaaluma ka kohapealsed komiteed, kes siis omad arvamised esitaksid peakomiteele. Alles selle järele võidakse asuda raha kogumisele. Ka olevat tarvilik esijoones eelarve koostada, siis on kõigil rahakogujail selge, missuguse pingega nad asja juure peavad asuma.

Sõjavägede ülemjuhataja kindral J. Laidoner

täiendab: Raske on öelda, missugune ülesanne on esmajärguline, kas rahakogumine või projekti valmistamine. Ei saa korjandust läbi viia, kui ei ole selge mälestusmärgi koht ja mälestusmärgi kuu. Ei saa ka enne projekti teha, kui ei ole eelarvestust, mis see maksma läheb. Neid küsimusi peame üksikult arutama, kuna meie ei saa kõike korraga teha. Kõigepealt on selge, et tuleb kindlaks määrata monumenti koht, sest enne ei saa monumenti projekteerida.

Meil on kogemusi, et hea projekti saamiseks seisab ees rohkelt raskusi ja juhatusel tuleb selle küsimusega palju rohkem teostada kui raha korjamisega.

On õige, kui öeldi, et juhatus ei saa üksi juhtnööre üles seada, kuidas raha korjata ja korjamisega peale hakata. Juhatus ootab minu arvates ka neid ettepanekuid kohtadelt. Lähemal ajal peab aga peakomitee järele kokku tulema, sest ega juhatus üksinda kõiki kavatsusi ei jõua teha. See on küll suur aparaat, aga parata ei ole midagi. Rahvarajamise viisid üle kogu maa ei pruugi sugugi ühesugused olla.

Projekti küsimuses ei saa juhatus ka üksinda midagi teha. Komiteed peavad omalt poolt kaasa aitama seda küsimust lahendada. Projekti idee leidmine on raskem kui ainelised kahjud. Meil on seaduses ette nähtud teatavad summad riigi eelarves korras. Siin ei saa enne midagi teha, kui juhatus tööle hakkab ja juhatusel organid on konstrueeritud. Lähemal ajal tuleb peakomitee uuesti kokku ja selleks ajaks oleks soovitatav, et kohalike komiteed lihkmed oma kavatsused hästi läbi mõtleksid ja kirjalikult ettepanekutega esineksid.

Vabariigi president täiendas oma lõppsõnas:

Arvan, et meie Vabadussõja monumenti püstitamisel võime õpetust võtta oma lõunanaabritelt Lätlastelt, kes sellel alal on suuri asju korda saatanud. Nad kogusid rahvasumma oma Vabadussõja ku korraldamiseks, nimelt 8 milj. latti, mis meil näib üle jõu käivat. Niipalju kui ajakirjanduses ilmunud teadetest selgub, ei olnud korjandust teostatud nii, et igalüks paneb välja mis tal on, ja asjal on lõpp, vaid see asi areneb üksteise võidu. Suur summa on koos ja annetusid tuleb järele, kui on mõned riiklikud tähtpäevad või kui mõni aktuaalselt, pank või äri võtab oma tulusid kokku, nühe, et äri on hästi läinud ja annab vabadussõjajaku jaoks uuesti teatava summa. Samuti on ootatud loteriileideid. See on kestnud niiviisi aastaid ja nüüd, kus hiljuti projektide kavand olid järele arutustel, oli 8 milj. latti koos. Kava ei olnud veel teada, aga nüüd järele andis idee ja see on praegu kitsama asjatundjate kogus arutada, kes kava hakkab välja töötama.

Arvan, et raha kogumine ei seis selles, et meie lihkese ajaga saame summa kätte, määrame ära ja oleme siis muredet lahti. Mulle paistab, et kui selle kohustuse oleme enda peale võtnud seadusega, siis peab see nii kaua kestma, kuni asi lõpule viidud on.

Ei saa öelda, et raha on siin ja juhatus tehku sellega mis tahab. Meil tuleb rahvale selgeks teha, kui raske oli meil vabadust kätte võidelda ja kui suure ohvri töid need, kes oma elu jätsid meie

President K. Pätsi 65. sünnipäeva

ärge puudugu üheski kodus

KAUNIS RAAMAT

Vabariigi Presidendi

milles tuntud koolimees Märt Raud jutustab haaravalt Eesti mehe võitlusrohkusest elukäigust ja milles 72 head sügavtrüki kujuka ülevaate ühe asunikupoja jõudmisest Eesti riigi loomiseks riigimeheks.

See arvustuse poolt, soojat vastuvõttu leidnud teos — „Eesti Vabariigi President K. Päts“ on müügil paremates raamatukogudes. Hind brošeeritud Kr. 4.—, Ed. Taska töökoja kalingurk. Vastavas väärtuses postmarkide või raha saatjaile lähetaab teie deta koju kätte

PEALADU „RAHVAÜLIKOOI“ RAAMATUKAUPLUSED

Jaan Loo sängitati maale

Rohkesti lilli ja pärge kadunud vaimuinimise

J. Loo matusest.

Saatjad: Kiigikohtunik A. Hellat, E. Panga pres. J. Jaan, K. Parts, piiskop H. B. Rahamägi. All: Kirst kantak, Ees õp. A. Soomre.

Eile kell ¼4 toimus Kaarli kirikus riigikohtu tsiviilosakonna esimehe Jaan Loo matusest. Matusest võtsid osa kohtuminister A. Assor, riigikohtu esimees K. Parts, piiskop H. B. Rahamägi, kohtukoja esimees J. Reichmann, Eesti Panga president J. Jaakson, rohkelt riigikohtu kohtukoja ja ringkonnakohtu liikmeid, jaoskonnakohtunikke, kohtute ametnikke, advokaate j. t. Matusest võtsid kaasa ja hiljem matuserongis oli puusärki ümber Eesti Üliõpilaste Seltsi aualve. Rongis koondus oli kirikus ja leinarongis esindatud rohkearvuliselt.

Kirikus ütlesid järelehüüded kohtuminister A. Assor, riigikohtu esimees K. Parts ja E. Üliõpilaste Seltsi Tallinnas koonduse esimees vandeadv. E. Anderson. Kõik iseloomustasid kodunut kui äärmiselt kohusetruud, isiklikult ja siidamlikult seltsimehe, matu surm tõi suure kaotuse ja lüüdis vaimuinimise peal hahkumissõnu ja tõi puusa kadunu perekonna lähemaks.

ETSi leinalipua ja p leinarong Wismari tänaval, tehti viimine jumalagajatu.

Muldasängitamine Kaarli kirikus toimus tõrvikutel ja lilled ja pärgeid alla upp viistlaste ja kaasvõitlejate vendadest nüüd lahkunud nund surmaunele...

saame kõikidest raskustest rahva poolehoid, seda ilu, kui rahvas aga on külm, s. Suured asjad käivad ikka nikkudel tuleb siis teine v.

Kui nüüd laiali lähem asja tõsiselt võtta ja me ja mitte ükski raha pärast, ma see, mis kõik liikuma tahakse, on meie rahva ja mis ei tule aastasajandite on võidelnud ja välja tuleb meie nii, et teeme ühe v. meie rahva hinged madalad suutma, et kivid elavaks seda tahame, siis ehitama samba 25 aasta järele on kui meie paremad pojad, liksid meile vabadust või

President tänas lõpuks das soovi, et peakomitee sid ja alati nii rohkelt os. praegu. Kui see nii kujutub koguks, kus kõik kiirhendatakse.

Peakomitee koosolek l. Järgnes kohe juhatusel geliku töö juure asumise valiti propagandajuht m sekretäriks riikliku propo K. Kadak.

ILMUS ILLUSTRUEERITUD

SUURE PIIBLI

7. VIHKK

Suur Piibel ilmub 14 vihus ja koosneb piibli kõigist osadest, ka apokriifast. Suurt Piiblit kaunistavad 228 kuula graafiku G. D. Ore piibligraafii. 24 mitmevärvilist reproduktsiooni maailma suurimate kunstnike meistriteostest, H. Holbeini viisipildid ja esimese eestikeelse piibli tiitel- ja pälgelehed faksimile-trüüksi originaalvärvide.

HIND EELTELLIJATELE:

Kohemaksetavas rahas Kr. 21.—, Järeelmaksuga Kr. 24.—, (Tallinnel andmisel tasuda 1. ja 14. vihu eest Kr. 240 ja vihkude 2.—13. lümmisel Ä Kr. 180.) Paksul paberil on Suur Piibel Kr. 480 kallim.

Tartu, Ülikooli 18, tel. 4-35
Tallinn, Kinga 6, tel. 411-92
Posti jooksev arve nr. 2055

K.-Ü. „LOODUS“

Itaalia koondab vägesid...

Chamberlain peab nõu Briti mereväe juhtidega

Mida tegi ja mida vaatles marssal Badoglio Liibüas?

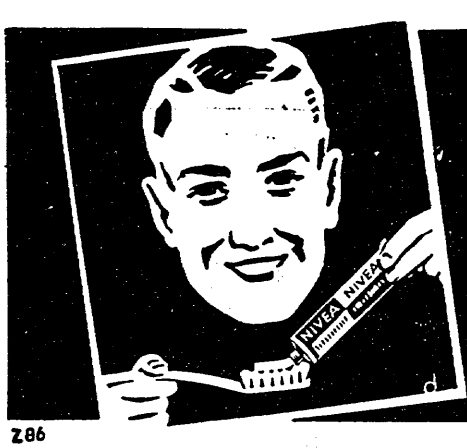
Berlin, 20. 2. (ETA) (Havas) Itaalia vägede tugevdamine Liibüas leiab Saksamaal suurt tähelepanu. Siin tõlgitakse seda vastusena Prantsusmaa sõjalisel abinõule Alžeerias ja Tunesias pärast Prantsuse-Itaalia piirnevu tekkimist. „B. Z. am Mittag“ kirjasaatja Roomas kirjutab: Uute väekontingentide saatmisega Itaalia näitab, et ta ei kavatse lasta end üllatada Aafrikas. Välisminister krahv Ciano on Briti suursaadikule Roomas seletanud, et Itaalia jääb truuks inglise-Itaalia kokkuleppele, kuid et see kokkulepe ei tähenda, nagu peaksid Itaalia kätte jätta seadma „kui Prantsusmaa võtab Põhja-Aafrikas tarvitusele uusi sõjaväelisi abinõusid.“

London, 20. 2. (ETA) (Reuter) Peaminister Chamberlain pidas esmaspäeval nõu Briti mereväe

juhtidega, teiste hulgas admiraliteedi esimese lordi Stanhope'iga, ja kaitseministri lord Chatfieldiga. Kuningas George VI võitis Buckinghami palees vastu kindralstaabi ülema Gorti.

Rooma, 20. 2. (ETA) (Reuter) Kuigi Rooma ringkonnas on osutatud väga väikest tähelepanu president Roosevelti seletusele, mille järele ta on otsustanud lühendada oma äraolekuaja Washingtonis ühenduses uute sõnumitega, mis ta olevat saanud sündmuste arengukäigu kohta Euroopas, on Itaalia ajalehed siiski avaldanud selle teate. Üks kommentaari meenutab, et Ühendriikide suursaadik Bullitt ja Kennedy on seletanud hiljuti Ühendriikides, et nende arvates sõda olevat Euroopas vältimatu ja see puhkevab lähimate kuude jooksul. President Roosevelti ülalmai-

nitud seletuse kohta ei ole seni saadud mingit kommentaari ametlikest ringkondadest. Rooma, 20. 2. (ETA) Marssal Badoglio reisi kohta seletatakse Itaalia informeeritud ringkonnast, et Badoglio tunneb oma nelja-aastase tegevuse tõttu Tripoli kubernerina, põhjalikult olusid Liibüas. Ta vatab oma sealtviibimise puhul üle Itaalia viisad. Siiski ei tule Badoglio reisiile anda erakorralist tähtsust. Siin on tegemist reisi normaalse nähtusega, nagu ka Prantsuse kindralstaabi ohvitseride reise Põhja-Aafrikas peetakse normaalseks nähtuseks. London, 20. 2. (ETA) (Havas) „Times“ teatab Roomast, et lord Perthil oli laupäeval uus kõnelus krahv Cianoga. Läbirääkimisel olevat käsitatud teatavaid mõlemat maid puudutavaid küsimusi, ent mitte Hispaania küsimust.

Puhkade valgus
mõjuvad sümpaatselt ja us-
jake kord oma hambaid
hommikul ja õhtul NIVEA
teie imestate kui valged
NIVEA-hambapasta puh-
ja põhjalikult ega kahju-
Hinnad 50 s. ja 75 s.
W. Mehks, Tallinn

Tähtis Balkani konverents

Kas suudetakse Bulgaaria kaasa tooma

Bukarest, 20. 2. (ETA) (Reuter) Greeka peaminister Metaxas ja Jugoslaavia välisminister Markovits saabusid pühapäeva õösi Bukaresti, et osa võtta Balkani Liidu nõukogu istungist. Türgi välisminister Sarajoglu saabus Bukaresti juba varem. Kuuldub, et Türgi välisministri on olnud rongis neljatunnine läbirääkimine Bulgaaria peaministri Kiosseivanovi-ga, kellele ta on arutanud mitmesuguseid rahvusvahelisi probleeme. Selle läbirääkimise tagajärjel peaminister Kiosseivanov kavatseb kuuldavasti sõita külas käigule Ankara veel veebruarikuul lõpul. Läbirääkimist Kiosseivanovi ja Sarajoglu vahel peetakse väga tähtsaks, kuna see-
juures on kahtlemata ni Balkani konverent-
London, 20. 2. algav konverents on „Times“ oma täna-
ral Franco valitsuse
mingit raskust. Mis
soovi tihedamaks ko-
mes“ toonitab, et Bu-
lasti olnud kogu aeg
siselool on küll suu-
seks sooviks on välti-
loogilistesse fontides
oma iseseisvust ja t-
tööd endi vahel, kirju-

Briti-Vene lähenemine

Chamberlaini teadaanne alamkojas Briti ministri külaskäigust Moskvasse

London, 20. 2. (ETA) (Reuter) Peaminister Neville Chamberlain teatas täna alamkojas, et tal on hea meel teatada ülemerekaubanduse ministri Hudsoni külaskäigust Moskvasse ja teiste Põhja-Euroopa pealinnadesse märtsikuul teisel poolel. Peaminister teatas seda, vastates küsimusele, kas Briti valitsus kavatseb tugevdada praegusi sõbralikke suhteid Nõukogude Venega.

London, 20. 2. (ETA) (Reuter) Siin on ülemerekaubanduse ministri Hudsoni eelseisev külaskäik Moskvasse äratanud suurt tähelepanu. Arva-

takse, et Hudson kavatseb Berliinist, kuhu ta sõidab teatavasti seoses inglise-Saksa tööstusringkondade läbirääkimistega, sõita edasi Varssavi ja sealt Moskvasse. Tagasi ta kavatseb pöörduda Hei-
singi kaudu. Londonis arvatakse, et praegu on soodsaid väljavaateid muuta Soome-Inglise kaubavahetust intensiivsemaks.

Tähtis Vene-Poola kaubaleping

Moskva, 20. 2. (ETA) (TASS) Ligi kuu aega kestnud läbirääkimiste tagajärjel kirjutati pühapäeval Moskvas alla kolmele Vene-Poola kokkuleppele,

milledega korraldatakse vastastikküsimuste majanduslikke suhteid ja kaubavahetust. Nõukogude Liidu poolt kirjutatakse kokkuleppele alla väliskaubanduse rahvakomissar Mikojan ja Poola poolt suursaadik mm. Grzykowski ja Poola kaubandusliku delegatsiooni juht Lychowski. Allakirjutatud kaubaleping on esimene majanduslik leping Poola ja Vene vahel, mis on rajatud enamsuodustuse klausule. Ühtlasi kaubaleping sisaldab põhilisi otsuseid kaubavahetuse ja meretranspordi kohta. Uute kokkulepete tagajärjel suureneb tunduvalt kaubavahetus mõlema maa vahel. Seda mõõda Nõukogude Liit ekspordeerib Poolasse peamiselt puuvilla, karusnahku, tubakat, mangaani, asbesti, grafiiti jne. Poola ekspordeerib Nõukogude Liitu peamiselt kivisütt, rauda, tsinki, tekstiilisaadusi, tekstiilmasinaid jne.

Maailmaturg jagamisele

Saksamaa ja Briti vahel

London, 20. 2. (ETA) (Reuter) „Financial Times“ kirjutab, et Suur-Britannia väliskaubandust kavatsetakse suurendada. Lehe kuulumist mõõda kavatsetakse jätkata Düsseldorfis märtsikuul läbirääkimisi Briti ja Saksa tööstuste esindajate vahel. Samal ajal peetavad samasuguseid läbirääkimisi ka teistes Kesk- ja Kagu-Euroopa riikides.

Inglise-Saksa eelseisvate läbirääkimiste puhul „Daily Mail“ teatab, et Hitler olevat annud Saksa

delegatsioonile kindlaid juhatusi jõuda tingimata kokkuleppele.

Berliinist kuulub, et läbirääkimisel arutatakse põhjalikult mõlema maa kaubavahetust kui ka ettepanekuid maailmaturgude korraldamise ja jaotamise üle.

London, 20. 2. (ETA) „Daily Mail“ diplomaatlik korrespondent arvab teadvat, et dr. Funk sõidab Londoni pärast inglise ministrite külaskäiku Berliinis.

Rosenbergi hukkamõist Wilhelmile

Katoliku preestrid ja ateistid töötavad käsikäes...

Königsberg, 20. 2. (ETA) (DNB) Alfred Rosenberg kõneles eile õhtul rahvussotsialistliku erakonna massimeeleavaldusel maailmavaatelistel ja poliitilistel jõudude üle minevikus ja tänapäeval. Ta kirjeldas poliitilise katoliikluse sisemist valelikkust ja preestrite koostööd ateistliku marksismiga. Juudiküsimuse kohta Rosenberg seletas, et Saksamaa järeleandmine juutluse poolt alustatud võitluses oleks nõrkus. Juudiküsimus on alles siis Saksamaal lahendamata, kui viimane juut on lahkuunud Saksamaalt. Euroopa rahvad elaksid rahulikult üksteise kõrval, kui manner oleks vabastatud juutidest, kes 1000 aasta eest poetasid Euroopasse. Evangeliumi kiriku küsimuse kohta Rosenberg tähendas, et 1933. aastal evangeliumi kirik lasks mõõda minna oma suurima võimaluse. Selle asemel, et vastavalt oma traditsioonidele ka nüüd minna koos Saksamaa parimate jõududega, ta purunes parlamendirühmade

võitluses. Selles ei ole süüdi rahvussotsialistlik erakond ja ta ei kavatse ka osa võtta mitmesuguste kirikurühmade sisemistest tüli-
Endiste Preis kuningate suurus seisis selles, ütles Rosenberg, et nad tundsid endid kogu rahva esindajatena ja tegutsesid riigi ja rahva ühtluse kasuks.

1918. aastal loobus viimane keiser sellest traditsioonist. Ta põhjendas seda sooviga vältida verevalgu ja tunnust sellega, et ta tundis end ainult ühe rahvaosa esindajana. Niisuguse sümbolise aktiga langes monarhia ja see ei

ärka tulevikus kunagi enam.

Täheledes, et Saksamaa on bolshevistliku maailmaohu suhtes Euroopa mandri esimene nurgasammas, Rosenberg avaldas lootust, et ka rahvad idas vabastavad endid lääne „finansimperialismist“.

Franco karmid nõudmised

Berardi läbirääkimised Burgoses kestavad

Burgos, 20. 2. (ETA) (Reuter) Ühenduses teadetakse, millele järele vabariikliku Hispaania valitsus esitavat lähemal ajal kindral Francole vormilise rakuteppepanu, seletatakse siinseist ametlikest ringkonnast, et kindral Franco on endiselt kindlasti otsustanud vaid üksikute kirjutada rahutingimused. Kindral Franco nõudvat valitsusväelaste tingimusteta alistumist, mille kindlustamiseks nad peavad francolaestele üle andma ja loovutama kogu oma suurtükiväe ja õhujõud.

Burgos, 20. 2. (ETA) (Havas) Kindral Jordana oli eile pärast lõunat Leon Berardi'ga umbes tunniajaline kõnelus. Seepeale kindral Jordana sõitis kohe Barcelonasse, et kontakti astuda kindral Francoga ja teiste valitsusliikmetega. Üldiselt pessimistlik mulje, mis valitses laupäeva õhtul ja ka veel eile pärast lõunat, paranes õhtuks märgatavalt.

Lahkudes välisministeeriumist eile õhtul Berard seletas Havasi esindajale, et tema eilsed läbirääkimised on jätnud hea mulje.

Kommunistide protsess Helsingis

Helsingi, 20. 2. (ETA) Turu õuekohtus tuli esmaspäeval arutusele protsess 18 kommunisti vastu, keda süüdistatakse riikivõimude tegevuses ja vastava kihutus-õppe tegemises. Nad on saanud oma väljaõppe teoreetiliseks kommunismi poliitiliseks rakendamiseks Leningradis tegutsevas Lenin nimelises rahvusvahelises koolis. Protsess jätkub veel teisipäeval.

Vallasekretäri raisatud summa 3000 kr.

Järvakandi endise sekretäri paturegister paisub

Nagu nüüd on selgunud, jõuab Järvakandi valla endise sekretäri Jüri Verro poolt raisatud summa umbes 3000 kroonile. Eialgu avastatud puuduajagile, mis oli 1050 kr., on edaspidisel revideerimisel veel avastatud, et Jüri Verro on omandanud ka valla vaestelastelekohtu rahusummasid üle 1000 krooni järele.

Nagu selgub, ei kannata riik ega Järvakandi vallamajandus endise vallasekretäri tegevuse tagajärjel kahjusid, sest J. Verro sugulased on seni juba tasunud kõik avastatud puuduajagid ja lubavad ka tasuda need puuduajagid, mis ka edaspidisel revideerimisel avastatakse.

Praegu viibib endine Järvakandi vallasekretär Jüri Verro eluüritamise ostarbel keskvanglas.

Iga kolmas sakslane kannab mundrit

Berlin, 20. 2. (ETA) (Havas) Saksa rätsepmeisterite konverentsil Weimaris teatati, et Saksamaal iga kolmas sakslane kannab mundrit.

Himmleri jahisaak

Varssavi, 20. 2. (ETA) (PAT) Laupäeval Bialoweza metsades korraldatud jahil Saksa politsei-juht Himmler on maha lasknud kolm metsnõu, kuna üldse lasti maha 27 metsnõu. Peale Himmleri võtsid jahist osa veel Poola hookekandemistri Kosealovski, Poola politseilem kindral Zamorski ja teised.

Põhjariikide konverents

Helsingi, 21. 2. (ETA) Eile algas Helsingis põhjariikide välisministrite konverents. Skandinaavia riikide välisministrid saabusid Helsingi hommikupooliku jooksul. Kell 15 toimus välisministrite esimene lühike nõupidamine, kus vahetati peamiselt informatsiooni.

Õhtul Daani, Norra ja Rootsi välisministrid andsid ajakirjanikele jutujamist. Välisminister Sandler tähendas kõigepealt, et üks küsimus, mis konverentsil eriti arutusele tuleb, puudutab neid rakusid, mida esineb Soome sootvõid põhjariikide koostööd sellepärast, et Soome keel üldiselt ei osata

Õnne soovimiseks vabariigi presidendile

23. veebruaril, presidendil 65. sünnipäeva puhul, ja 24. veebruaril, vabariigi asatapäeval, on Kadrioru lossis vestibüüls soovijaile välja pandud külaliste raamat, kummaldi päeval kella 12—15-ni.

Neid, keda vabariigi presidendil K. P. Ätsi 65. sünnipäeva puhul, 23. veebruaril, soovivad presidendiga mittemetelikult kokku saada, palutakse päeva koormatuse tõttu sellest teatada hiljemalt 22. veebr. kella 15-ni presidendil kantseleisse presidendil käsundus-ohvitserile telef. 321-67.

Prof. J. Tõnisson ülikooli-tööst lahkumas

Nagu kuulame, on prof. J. Tõnisson, kes enne jõulu 70 aastat vanaks sai, ülikoolitööst ja õppejõududest lahkumas, sest 70. loetakse vanusepiiriks, milleni professor õppejõudul täita võib. Seni võis erakorralsetel juhtudel ülikool üle vanusepiiri jõudnule anda õppeülesande. Nüüd on see kord muudetud.

Prof. Puusepp Ameerikasse

Prof. L. Puusepp on kutsutud 21. maiks New Yorki, et teha seal rahvusvahelisel kirurgide kongressil teaduslikku ettekand. Prof. Puuseppale antakse seal pidulikult üle diplom „Master of Surgery“ ja Honorary Fellow of College of Surgeons (HFCG).

Eesti kunstinäitus Roomas avati

Rooma, 20. 2. (ETA) Laupäeval avati Roomas Eesti kunstinäitus. Avamisel viibisid teiste hulgas Itaalia välisministri abi, diplomaatliku korpusse liikmed, kõrgemad ametnikud, kunstnikud, rida akadeemikuid, kunstnike sõndkaatide esindajaid ja ajakirjanikke. Eesti kunstinäituse avas Itaalia haridusminister.

Azana ei lähe Madridi

Paris, 21. 2. (ETA) (Reuter) President Azana sai esmaspäeval peaministri Negrinilt telegrammi, milles viimane kutsus presidenti vabariik-

Eestil veab Helsingis

Helsingi, 20. 2. (ETA) Eile algas Helsingis SELLi maleolümpiaad. Esimesel päeval kohtusid Eesti ja Soome ja Läti ja Leedu. Eesti ja Soome vahelises võitluses juhib pärast eelmist võidu Eesti punktidega 1½:½. Üksikuteleumused olid järgmised: Smid võitis Bööki. Roots ja Vard mängisid viiki. Partid Raud-Kaila ja Laht-Ojanen jäid pooleli. Läti ja leedu vahelises võitluses leedulane Vaitonis võitis lätlaslikult. Petrovi, kes 29. käigul ületas mänguaja. Arlauskas (Leedu) võitis Enseli (Läti). Tautvaaisas (Leedu) võitis Osoli (Leedu). Partii Melngallis (Leedu) Gutmanis (Läti) jäi pooleli.

Ümberpaigutamisi ja nimetamisi kohtu alal

Vabariigi presidendil käskkirjaga 20. veebruarist s. a., antud erioigustel, paigutatakse ümber Võru I jaoskonna kohtunik Jaan Treumuth Tartu II jaoskonna kohtuniku kohale; Petseri jaoskonna kohtu-uurija Riho Ilmre Tallinna I jaoskonna kohtuniku kohale; nimetatakse vanem kohtuameti kandidaat Peeter Elias Hiskohtuniku kohale.

„Eesti küla“ San Francisco näitusel

Meile kirjutatakse, et New Yorgi eestlased asutanud dr. E. Judase algatusel Eesti kultuurikomitee, kes sõlmis jaanuaris lepingu Eesti küla ehitamiseks San-Francisco näitusel. See on täiesti era-ettevõtte. Eestile, Euroopa riikidele, peale Norra ja Prantsusmaa, on Eesti ainek. Kes mainitud näitusel esitab oma kultuuri. Kõik esitatud kavad olevat näituse võimude poolt heaks kiidetud.

Tahetakse anda pilti Eesti elust, haridusest ja kultuurist üldiselt ja esitada Eesti kaupade ja muude väljapanekute kõrval ka Eesti rahvatantsu ja laule.

Eesti küla, mis kujutab Tallinna ühes raeoja hoonega ja moderniseeritud Pika Hermani torniga, on ristitud „Laulude ja legendide maaksa“. Kujur V. Rannus New Yorgist on nõustunud andma oma skulptuuri „Vanemuine ja Koit“ selle küla peasisse-kaigu kaunistamiseks. Kogu ettevõtte maksvat umbes 75.000 dollarit.

Berard sai juhtnõore

Hendaye, 21. 2. (ETA) (Reuter) Prantsuse valitsuse emissar Leon Berard saabus esmaspäeval õhtul Burgooses St. Jean de Luzi. Tal oli kõhe telefonikõne välisminister Bonnet'ga, kellelt ta sai uusi juhtnõure läbirääkimisteks Franco välisministri Jordana'ga.

Täna ka...

Riigivolikogu aasta eelarve vastuvõtmiseks. Ühenduse nõudal, arvatud iga päev kaks kohtumist. Täna algab esmik. Päevakorra vastelõidu põhikiri ja 5 ning põhikiri 2) riigi 1939/40. mine 2. lugemiseks. Teine koosolek sega kell 5 p. l.

Eesti ja Da...

Välisministeeriumi Danzigi vahel pannud läbisõidu viisad, arvatakse, et need võivad olla mõeldud selleks, et Eesti saaks kasutada Danzigi kaudu oma kauba- ja reisijate liikumiseks. Täna algab esmik. Päevakorra vastelõidu põhikiri ja 5 ning põhikiri 2) riigi 1939/40. mine 2. lugemiseks. Teine koosolek sega kell 5 p. l.

Raudtee rong

Pragunenud rong. Pühapäeva õhtul kiirrong nr. 21 oli vahele, märkas teed bas oli pragunenud kiirrong kinni. Järgmisel päeval tehti kiirrongi ümberpaigutamine. Põleks hoolas teevad tekkida tõsine õnne.

Nõmme korra

Nõmme ümbruskonnast otustati senine loomakarjateerida. Sellele otsustati talupidajate ja N. Paimel, E. Paimel korraldamiseks. Nõmme kaupmeeste

Armast abikaasat ja õde

vandeadvokaati

Helene Jaani tr. Poska-Niinemann

sünd. 5. juunil 1907. a., surn. 20. veebr. 1939.

mälestavad leinas abikaasa, õed ja venn

Leinajumalateenistus kolmap., 22. skp. kell 1/4 p. l. Issanda-Muutmise peakirikus Kloostri tän. ja sealt apostliku surnuaiale.

Kannatusriikka surma läbi lahkus meie armas ema, vanaema ja ämm

JUULA RIISMANN (sünd. Rooma

* 26. VIII 1859 — † 20. II 1939.

Kirstupanek 21. veebr. kell 8 õhtul Koidu f. 57—9.

Matmine Kaarli kirikus neljap., 23. veebr. kell 3, sealt Rahumäele.

Sügavalt leinates

lapsed perekondadega kodumaal ja v

Kallist abikaasat, isa, vanaisa

JAAN Peetri p. HELLAT'it

sünd. 27. nov. 1851. a., surn. 19. veebr. s. a. kell 16.10.

mälestavad leinast murtud oma

Puusärkipanek Keeni Elial 23. veebruaril kell 20. Matmine Sangaste surnuaiale 24. veebr. kell 14

Surma läbi lahkunud ametiõde

vandeadvokaat

Helene Poska-Niinemann'i

mälestab

Advokatuuri nõukogu.

Südamlik tänu

kõigile, kes meie armast poega

Voldemar Neoma't

ta viimisel teekonnal saatsid ja ta hauda rohkete lillede ja pärgadega kaunistasid. Palju tänu ka meeskvarterile, kes kirikus oma kauni lauluga meie armast lahkunut austas.

Leinajad vanemad.

Avaldame südamlik

kõigile sõpradele, tuttavatele ja ünnikele meest ja meie kallist isa

Peter Oberschne

ta viimisel teekonnal saatsid ja meie süda avaldasid.

Leinajad

Täname süda

kõiki sugulasi, sõpru, tuttavaid, sõprade satsioone, kes avaldasid meile rohkete armastuse tütret ja õde

Ida-Bella Berkovit

raske kaotuse puhul.

VANEMAD, ÕED JA

Vaikselt lahkus Haiba Ülevainul meie armas hea

Hans Kruus

sünd 22. okt. 1856, surn. 19. veebr. 1939.

Isa. Sinu kätte annan ma oma valmu.

Sügavas leinas

abikaasa, lapsed, lastelapsed, miniad ja väimehed.

Matmine 24. veebr. 1939 Hageri kirikus.

JUHAN KUUSEMETS

sünd. 1872, surn. 1939.

Leinawad

abikaasa ja lapsed perekondadega.

Matmine 25. veebr. kell 1 Rapla kirikus.

Arsiid

Elan müüb Tõnismägi 5-12 telef. 453-23.

Dr. Fanny Katz

Waha- ja juuksehaigused. Kirj. 10-12 ja 5-7

Ämmaemandad

Ämmaemand

P Kuk

Kopli tän. 10-3

Telef. 475-95.

Töötõimised

Wanem abielupaar soovitab

kojamehekohta

soovitab ja teavitab peale. Kirj. 11. „27/9967“.

25-aastane maanoormees

teenistust

on igal ajal ja maal töötanud. Kirj. 11. „27/9967“.

Lp. pagarid ja leivategijad,

poolõppinu soovib tööd praegu või hiljemalt, palun kutsuda laboriõppimisele. Kirj. 11. „9/9989“.

Autojuht

remondivõimeline, vilunud metsa-, rasketes- ja pikamaa-

kaubavedudes, soovib kohta Tallinna, ärisse või tööstusse

Omab endistelt kohtadelt tunnistused. Kirj. 11. „5/25“.

Tislerid

palun võimalbaga tööd poolõppinu polsterjale. Kirj. 11. „28/9965“.

Soomekeelne

ehitus-

meister

(cand. tehn.)

otijõu teenistust. Töötas endiselt

peale igalugu hoonete ja teede ehitamist ning igalugu ehitiste juhimist. Teeb remoniti. Annab nõu ja loob

tab eelarveid, Tallinnas fuita väljaspool. Kirj. 11. „32/9972“.

Korralik 29-a.

maanoormees

soovib tööstusse, vabrikusse.

Töötanud elektri- ja bensiinimootoril ja masinail. Kirj. 11. „34/14“.

Karske korralik

maaler

otsib tööd. Kirj. 11. „35/15“.

Karske korralik

autojuht

soovib kohta veoautole. Kirj. 11. „37/17“.

Ühingu liige

vandeadvokaat Helene Poska-Niinemann'i

mälestab leinas **Välis-Eesti Ühing**

„Laste Rõõm“ on huvitav